RAADSVOORSTEL

DATUM	28 februari 2022
ONDERWERP	RV Kredietverzoek Energiebesparingsakkoord
PORTEFEUILLEHOUDER	R. van Dolder
PROGRAMMA	Programma III: Wonen & Ondernemen
BELEIDSVELD	Omgevingstaken
ZAAKNUMMER	ZK21002276
DOCUMENTNUMMER	21.0012083

AANLEIDING

De provincie Noord-Holland heeft de afgelopen tijd met gemeenten, de Omgevingsdiensten en het bedrijfsleven over een energiebesparingsakkoord gesproken. Met dit akkoord willen partijen zorgdragen voor de naleving van wettelijke regels voor energiebesparing door bedrijven. Op 26 oktober 2021 besloot het college van Gedeputeerde Staten (GS) over het Energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven 2022-2025. Ook ging zij akkoord met een hierbij behorende subsidieregeling.

Het college van GS vraagt in hun brief van 4 november (zie bijlage) om akkoord te gaan met het energiebesparingsakkoord.

KADER

Wet milieubeheer, Energiebesparingsakkoord

WIJ STELLEN VOOR

1. Voor de uitvoering van het Energiebesparingsakkoord een krediet van in totaal €88.000 netto (bestaande uit €176.000 aan lasten en € 88.000 aan baten als gevolg van subsidie vanuit de provincie) beschikbaar te stellen. De €88.000 wordt gedekt door een éénmalige onttrekking vanuit de algemene reserve;
2. De Begroting 2022 dienovereenkomstig te wijzigen.

BEOOGD RESULTAAT

Het college is voornemens het provinciale Energiebesparingsakkoord te ondertekenen. Daarmee wordt een versnelling van toezicht op energiebesparende maatregelen bij bedrijven beoogd. De controles worden door de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN) uitgevoerd. Op dit moment is er geen budget beschikbaar om de versnelling van toezicht uit te kunnen voeren. Uw raad wordt daarom gevraagd voor de komende 4 jaar, dus voor de looptijd van het Energiebesparingsakkoord, krediet beschikbaar te stellen. Daarmee kan de uitvoering van het akkoord betaald worden. Daarnaast zal een subsidie aangevraagd worden bij de provincie.

ONDERBOUWING

1.1 Het realiseren van energiebesparing bij bedrijven draagt bij aan het realiseren van de ambitie energieneutraal Westfriesland 2040.

Bedrijven hebben een wettelijke plicht om energiebesparende maatregelen te nemen. Voor een deel gaat het om wetgeving die al meer dan 25 jaar bestaat, maar waar onvoldoende navolging aan is gegeven. Daarnaast gaat het om aanvullende wetgeving welke voortvloeit uit het Klimaatakkoord. Het gaat bijvoorbeeld om de verplichting kantoren energiezuiniger te maken.
Uit onderzoek blijkt dat een groot besparingspotentieel onbenut blijft. Dit omdat bedrijven de wettelijke energiebesparingsverplichtingen onvoldoende naleven. Het energiebesparingsakkoord maakt onderdeel uit van het uitvoeringsprogramma energieneutraal Westfriesland. Uw raad heeft het uitvoeringsprogramma op 4 oktober

2021 vastgesteld.

1.2 Gemeenten zijn in bijna alle gevallen bevoegd gezag om toe te zien dat bedrijven zich houden aan de wettelijke besparingsplicht.

Dit is de reden dat de provincie Noord-Holland tot een energiebesparingsakkoord wil komen met gemeenten. In dit akkoord maken we afspraken hoe we bedrijven stimuleren zich aan de wettelijke regels te houden om energie te besparen. Deze taken heeft de gemeente Medemblik neergelegd bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (NHN). In Medemblik betreft het 365 bedrijven die zich aan deze wettelijke taken moeten houden.

1.3 We willen bedrijven stimuleren om energiebesparende maatregelen te nemen vanuit stimulerend toezicht.

Deze vorm van toezicht richt zich in eerste instantie op het communiceren en adviseren over hoe bedrijven kunnen verduurzamen. We willen bedrijven actief benaderen door ook het Duurzaam Ondernemersloket hiervoor in te zetten. Zij kunnen bedrijven stimuleren aan de slag te gaan met energiebesparing. Het loket kan ze ook op weg helpen in het realiseren van deze maatregelen. Deze ondersteuning is niet vrijblijvend. Bedrijven die niet meedoen krijgen te maken met het klassieke toezicht en handhaving door de Omgevingsdienst NHN. Doelstelling van het akkoord is dat in 2025 alle bedrijven met een wettelijke verplichting minimaal één keer zijn gecontroleerd door de toezichthouder.

1.4 De provincie komt met een subsidieregeling die 50% van de kosten van dit akkoord voor vier jaar bekostigt.

De provincie stelt vanaf 1 januari 2022 subsidie beschikbaar die gemeenten financieel ondersteunt in het uitvoering van dit akkoord. De uitvoeringsregeling Subsidie Energiebesparing bij Bedrijven Noord-Holland (SEB) financiert 50% van de kosten. Het andere deel komt ten laste van de gemeente.

Onze gemeente heeft toezicht en handhaving van de energiebesparende maatregelen bij de ODNHN belegd. In het Uitvoeringsplan 2022 zijn de kosten voor de uitvoering van het Energiebesparingsprogramma niet opgenomen. Wij zien dit als een extra taak, aangezien het de versnelling van de uitvoering van de wettelijke taken van de OD betreft. De gemeente is, ook gezien de taakstelling die uw raad aan de OD heeft meegegeven, terughoudend met het beleggen van extra taken. Mede vanwege de beschikbare subsidie vanuit de provincie, en de besparingswinst die met de uitvoering van het akkoord gemoeid is, wordt uw raad nu gevraagd in te stemmen met een kredietaanvraag voor de komende 4 jaar.

KANTTEKENINGEN

Uit dit akkoord vloeien geen juridische verplichtingen

In het voorliggende energiebesparingsakkoord is expliciet aangegeven dat het gaat om een bestuurlijke intentieovereenkomst. Artikel 1.2 van het akkoord geeft aan: “De uit dit akkoord voortvloeiende verbintenissen zijn strikt juridisch gezien inspanningsverplichtingen voor de deelnemende provincie en gemeenten. Dit akkoord is niet in rechte afdwingbaar.”. Het akkoord leidt dus niet tot juridische of financiële verplichtingen en risico’s. Echter is het Energiebesparingsakkoord toch een belangrijk middel voor het behalen van onze doelstellingen voor energiebesparing.

FINANCIËN

Onze gemeente heeft toezicht en handhaving van de energiebesparende maatregelen bij de ODNHN belegd. In het Uitvoeringsplan 2022 zijn de kosten voor de uitvoering van het Energiebesparingsprogramma niet opgenomen. Wij zien dit als een extra taak, aangezien het de versnelling van de uitvoering van de wettelijke taken van de OD betreft. De gemeente is, ook gezien de taakstelling die de raad aan de OD heeft meegegeven, terughoudend met het beleggen van extra taken. Mede vanwege de beschikbare subsidie vanuit de provincie, en de energiebesparing die met de uitvoering van het akkoord gemoeid is, wordt de raad nu gevraagd in te stemmen met een kredietaanvraag voor de komende 4 jaar. De totale kosten voor de uitvoering bedragen €176.000. Daarvan wordt de helft door de provincie door middel van de Subsidie Energiebesparing bij Bedrijven 2022-20225 betaald. De raad wordt daarom gevraagd een krediet van in totaal € 88.000 netto beschikbaar te stellen. De € 88.000 netto wordt gedekt door een éénmalige onttrekking vanuit de Algemene Reserve.

DUURZAAMHEID

Er is op het gebied van energiebesparing bij bedrijven nog veel winst te behalen. Door het stimulerende toezicht vanuit de Omgevingsdienst wordt er met het Energiebesparingsakkoord dus een flinke stap gemaakt in energiebesparing. Dit draagt bij aan de duurzaamheidsdoelstellingen van uw raad, namelijk om in 2050 energieneutraal te zijn.

ALTERNATIEVE MOGELIJKHEDEN

Uw raad kan er voor kiezen om geen krediet te verstrekken. In dat geval is er geen budget beschikbaar voor de uitvoering van het Energiebesparingsakkoord en zal er geen versnelling plaatsvinden van toezicht op energiebesparende maatregelen bij bedrijven.

PACT VAN WESTFRIESLAND

Het Energiebesparingsakkoord is één van onderwerpen die in het Uitvoeringsprogramma Energieneutraal Westfriesland is opgenomen. Uw raad heeft deze op 4 oktober 2021 vastgesteld.

COMMUNICATIE

Het besluit van uw raad wordt niet actief gecommuniceerd.

VERVOLG

Door de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord wordt in overleg met de Westfriese gemeenten en het Duurzaam Ondernemersloket afspraken gemaakt over de uitvoering van dit akkoord. Zie ook de onderbouwing bij 1.3. Daarmee is het de opzet dat de eerste tijd voor ingezet gaat worden op stimulerend toezicht. Mocht dit onvoldoende effect krijgen, dan zal de focus zich meer richten op handhaving.

BIJLAGEN

Brief provincie Noord-Holland, inclusief Energiebesparingsakkoord

Datum college: 1 februari 2022

Burgemeester en wethouders van Koggenland.